



Na svatého Řehoře...

Foto: mimadeo, zdravinjo - Adobe stock

...se odvolává několik českých pranostik. Pojďme se ale dnes, přátelé, podívat na život a dílo tohoto velkého světce, který značnou měrou ovlivnil podobu života církve a jejího slavení.

Řehoř – latinsky Gregorius – se narodil v Římě kolem roku 540 a svému rodnému městu zůstal věrný po celý život: nejprve ve veřejné správě, v níž dosáhl úřadu městského prefekta, později jako benediktinský řeholník v klášteře sv. Ondřeje (v němž přetvořil svůj vlastní dům) a nakonec od roku 590 jako biskup, tedy papež.

Ve své papežské službě mohl využít bohaté zkušenosti z veřejného života i hloubku duchovního života tehdy mladé a čerstvé benediktinské řehole. Byl také velmi plodným autorem a řadíme ho mezi učitele církve. Spolu se svatými Ambrožem, Augustinem a Jeronýmem ctí církev Řehoře jako jednoho z nejvýznamnějších církevních otců křesťanského Západu a právem mu přiznává přídomek „Veliký“.

Byl to právě Řehoř, kdo ve svých Dialozích představil život sv. Benedikta, takřčeného

„otce západního mnišství“ a patrona Evropy. Byl to právě Řehoř, kdo poslal do Anglie skupinu misionářů pod vedením pozdějšího sv. Augustina z Canterbury. Byl to právě Řehoř, kdo v oficiálních dokumentech začal používat papežský titul Služebník služebníků Božích. A byl to právě Řehoř, po němž je pojmenována typická forma zpěvu římské bohoslužby: gregoriánský chorál.

Co si pod ním máme představit?

Jedná se o starou tradici římského křesťanského zpěvu z antických dob, konkrétně z časů, kdy ještě křesťanství rozhodně nebylo většinovým náboženstvím. Bohoslužebný zpěv byl tenkrát velice prostý a cíleně se vyhýbal dvěma prvkům: rytmu a doprovodu.

Ptáte se proč? Inu, doprovod hudebních nástrojů byl spojován s uctíváním starých římských bohů. Různá božstva byla uctívána různými, a to konkrétně určenými hudebními nástroji, a od těchto pohanských praktik se křesťané vědomě distancovali. Konec konců pravoslavná církev dosud odmítá jakékoli hudební nástroje při bohoslužbě.



Co se rytmu týče, důvod byl jiný: rytmus ve zpěvu totiž svádí k rytmickým pohybům, tedy k tanci. Ne že by na něm bylo něco špatného; ovšem chorální zpěv byl určen především k průvodům, procesím. A čistě prakticky: těžko se zároveň putuje a tančí. Krom toho základem těchto procesních zpěvů byly biblické žalmy, které nejsou složeny jako rytmická poezie – nebo

přinejmenším tak nejsou překládány do latiny, tehdy stále ještě živého jazyka.

Ne že by církev neznala rytmickou básnickou tvorbu. Už jsme si říkali o zpěvu hymnů z okruhu sv. Ambrože a jeho spoluputníků a následovníků v Miláně a severní Itálii vůbec. V době sv. Řehoře také ve Franské říši působil a tvořil vynikající básník Venantius Fortunatus, který s úspěchem využil v křesťanské poezii rytmická pravidla starověkého básnictví. Řím se však odedávna vydával jinou cestou, které dal sv. Řehoř konkrétní podobu.

Putování, cestování...

Chůze a pohyb z místa na místo, cílené putování mělo v římské liturgii svou důležitou roli. Právě z liturgických knih z doby sv. Řehoře Velikého známe nejen průvody, příchody a odchody v rámci jednoho bohoslužebného prostoru, ale dokonce mezi jednotlivými kostely či bazilikami na území města Říma. Však si o nich povíme příště.

Smyslem těchto slavnostních průvodů, těchto procesí bylo poukázat na důležitý rys života církve: církev je společenství v pohybu, lid putující do Božího království spolu se svým Pánem, který je Cesta, Pravda a Život. Jak sama o sobě církev vyznává: „Božím Duchem oživeni a shromážděni putujeme směrem k dovršení lidských dějin, jež je v plné shodě s plánem jeho lásky: sjednotit v Kristu vše, co je na nebi i na zemi (Ef 1, 10).“ (GS 45)

ŠTASTNOU CESTU VÁM VŠEM PŘEJE
OTEC ZDENĚK DRŠTKA

ZBYNĚK
PAVIENSKÝ

ČAČIKANO ROM CZINA (SPRAVEDLIVÝ ROM)

VE 30. LETECH 20. STOLETÍ BYLA ŠPANEĽSKÁ SPOLEČNOST HLUBOCE ROZDĚLENA NA DVA NESMÍRITELNÉ TÁBORY. NA JEDNÉ STRANĚ STÁLI LEVICOVÍ REPUBLIKÁNI, SLOŽENÍ Z KOMUNISTŮ A ANARCHISTŮ. PROTI NIM VYSTUPOVALI PRAVICOVÍ POVSTALCI ZAHRNUTÍCI V SOBĚ FAŠISTY, NACIONALISTY A KŘEŠŤANSKÉ DEMOKRATY.



V ČEM SE OBĚ STRANY NAPROSTO SHODOVALY, BYLO BEZUZDNÉ VRAŽDĚNÍ NEVINNÝCH CIVILISTŮ.

LEVICOVÍ REPUBLIKÁNI, PODPOROVÁNI SOVĚTSKÝM SVÁZEM, NENÁVIDĚLI VŠECHNO, CO SE TÝKALO CÍRKVE. NÁSILÍ SE DOSTALO I DO CEFERINOVA RODNÉHO MĚSTA.



V ROCE 1936 BYLI VŠICHNI KNĚŽI Z OKOLNÍCH OBCÍ UVĚZNĚNI VE MĚSTĚ BARBASTRO.



MATKO BOŽÍ! PROSÍM! ZACHRAŇ HO!

TOHO CIKÁNA VEZMĚTE TAKY.



POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠŤĚ.